



beszámolója a 2017. évi munkájáról és munkaterve a 2018. évre

Bevezető

Az MHTT Légierő Szakosztály - az előző évekhez hasonlóan, éves programjának megfelelően - folytatta korábbi kiegyensúlyozott, jó színvonalú szervezeti tevékenységét. A korábbi bevált módszereknek megfelelően, 2016. év végén is felmértük a tagságunk igényeit, ennek alapján állítottuk össze, fogadtuk el és többségében teljesítettük is a 2017. évi programunkat, illetve ugyanígy alkottunk munkatervet 2018. évre is (ld. alább!). A tárgyidőszakban szakosztályunk működtetését, az alábbi rendezőelvek mentén kezdtük el, illetve folytattuk napjainkig:

- 2015-ig tisztáztuk a tényleges tagsági viszonyokat, a tagdíjukat évek óta nem fizetőktől búcsút vettünk, stabilizáltuk, illetve növeltük létszámunkat közben fiatalodott is tagságunk. Ezt a rendszert jelenleg is fenntartjuk.
- az éves programunk tagságunk igényei alapján állítjuk össze;
- a szolnoki és budapesti rendezvények átjárhatóságát, igény szerinti dublázhatóságát a lehetőségekhez mérten biztosítani kívántuk (e területen kevésbé sikeresek voltunk!).

1. A szakosztályunk taglétszáma az MHTT központi nyilvántartása szerinti 2017. november végén 56 fő volt mely stabilnak tekinthető. 2017-ben tagdíj hátralék miatt senkinek nem szűnt meg a tagsága, egy főnek viszont 2018-ra ezt kezdeményezni kívánjuk (2 évi hátralék). A szakosztály tagjainak száma két fővel nőtt, egy személy pedig kilépett. Törekvéseinknek megfelelően, valamivel kedvezőbb lett a szakosztály kor szerinti összetétele is, csökkent a tagságunk átlag életkora. Természetesen van még tennivalónk a fiatalok további megnyerését illetően. Ezen belül a szakalakulatoknál (pl. Győr, Veszprém) valamint az NKE repülő, légvédelmi rakéta és RT szakos hallgatói körében kellene hatékonyabb propaganda munkát kifejteni

Az MHTT titkárság adatai alapján a tagdíjfizetési morálunk megfelelőnek tekinthető. Elmaradása decemberben még 4 főnek (9 %) volt, akiket személyre szólóan figyelmeztettünk erre. A pótlás remény szerint megtörtént, vagy folyamatban van.

További sajátosságunk, hogy tagságunk meghatározó többsége két városban, Budapesten (titkár: Dr. Krajnc Zoltán) és Szolnokon (titkár: Dr. Kavas László) él, illetve dolgozik, néhányan pedig további más településeken laknak. Sajnálatosan, vannak néhányan - Pesten és vidéken egyaránt - akik bár tagdíjukat rendszeresen és pontosan befizetik a szervezeti életben nem, vagy ritkán és esetlegesen vesznek részt. Ennek oka döntően az életkor és/vagy egészségügyi állapot, esetenként vidékről a Budapestre utazás körülményessége, aktív állománynál a szolgálati elfoglaltság. Az állandósult péntek, késő délutáni rendezvény időpontunk is legalább annyi tagunknak - különösen kerttel rendelkezőknek és vidékről bejáróknak - kedvezőtlen, mint ahánynak lehetővé teszi a részvételt munkahelyről való elkérezkedés nélkül.

Szakosztályunk rövid bemutatkozása - nem különösen igényes kivitelben - felelhető az MHTT honlapján: http://mhtt.eu/?page=szo_legiero linken.

2. Szakosztályunk 2017-os összefüggései, - július, augusztus kivételével - havonta egyszer, péntekenként, többnyire Budapesten voltak, de az elmúlt 28 évben, minden áprilisában megtartott **országos Repüléstudományi Konferencia** színhelye kizárólag Szolnok. 2017-ben ennek megnyitója egybeesett és együttesen is lett megtartva - a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Katonai Repülő Intézete és Magyar Hadtudományi Társaság Légierő Szakosztálya szervezésében - a **GINOP-2.3.2-15-2016-00007** azonosító számú „*A légiközlekedés-biztonsághoz kapcsolódó interdiszciplináris tudományos potenciál növelése és integrálása a nemzetközi kutatás-fejlesztési hálózatba a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen (VOLARE)*” elnevezésű uniós finanszírozású repülő szakmai projekt (vezetője Dr. Palik Mátyás egyetemi docens, intézet igazgató) hivatalos megnyitójával. Ennek megvalósításában az NKE kutatóin kívül - akik a program és az alprogramok vezetőit is beleértve kivétel nélkül szakosztályunk tagjai is - több mint 30 más felsőoktatási- és kutatóintézet munkatársa is részt vesz, de csatlakozhatnak hozzá a hazai repülőiparban tevékenykedő KKV-k külső szakértői, fiatal kutatók, doktoranduszok és egyetemi hallgatók is. A projekt révén a Katonai Repülő Intézetnek lehetősége nyílik ~220 millió forint értékben a kutatáshoz nélkülözhetetlen, de az oktatásban is kiálónan hasznosítható technikai eszközök beszerzésére. A kutatás repülés témájú alprojektjei:

- az **AVIATION FUEL**, melynek keretében kutatók, az egyes alternatív tüzelőanyag fajták légi és földi üzemeltetése, a repülőterek működtetése érdekében történő alkalmazhatóságának, környezeti hatásainak és gazdaságossági kérdéseinek vizsgálatával, elemzésével foglalkoznak (vezetője: Dr. Kavas László tanszékvezető, egyetemi docens);
- az **AVIATION HUMAN** alprojektben a repülés emberi tényezőit vizsgálják adatokat gyűjtenek, elemeznek valamint új mérési és vizsgálati protokollokat dolgoznak ki, tesztelnek, majd összesítik a gyakorlati alkalmazás eredményeit. A kutatás a pilóták mellett a pilótánélküli légi járművek operátoraira is kiterjed. (vezetője: Dr. Dunai Pál egyetemi docens);
- az **UAS ENVIRON** résztvevői a pilóta nélküli légi járművek (UAV) felhasználását biztonságossá, rugalmassá és így sok területen alkalmazhatóvá tévő repüléstámogató rendszer modelljét dolgozzák ki. (Vezetője: Dr. Bottyán Zsolt László tanszékvezető, egyetemi docens);

Az ünnepélyes megnyitón ~170-en jelentek meg, köztük Prof. Dr. Patyi András az NKE rektora, Prof. Dr. Padányi József mérnök vezérőrnagy tudományos rektor helyettes, Dr. Pohl Árpád ezredes a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar (HHK) dékánja, Tömböl László ny. vezérezredes az MHTT elnöke, Dr. Koller József ezredes, a 86. Szolnok Helikopter Bázis, illetve a helyőrség parancsnoka (szakosztályunk tagja), valamint más repülőalakulatok, háttér-intézmények parancsnokai, illetve Szolnok város és a megye vezetésének képviselői is.

Új elem munkánkban, hogy szakosztályunk tagja Kocsis László áldozatos tudományszervező és lokálpatrióta tevékenysége eredményeként az MHTT 2017-ben második alkalommal vett részt a Kőbányai Rendvédelmi Napok rendezvényén, ahol a látogatók megismerkedhettek Társaságunk tevékenységével, s jelezték, szeretnének többet megtudni erről. Ennek alapján a MHTT elnöke és Kőbánya polgármestere között létrehozott találkozón megállapodás született arról, hogy Társaságunk előadás sorozatot indít Kőbányán tevékenysége bemutatására, a tagjaink által művelt szakterületek közérdeklődésre számot tartó témáiról. Az első négy előadásra 2017 őszén sor került, figyelemre méltó látogatói érdeklődés mellett. Ezek 2018-ban is folytatódnak, az első félévben nyolcra kerül sor. Mind a tavaly őszi, mind pedig az idei előadói között szakosztályunk tagja is szerepeltek, szerepelnek. A fentiekről Kocsis László

ló adott tájékoztatót az MHTT 2017. dec. 12.-i elnökségi ülésén, amit e fórum jóváhagyólag, köszönettel tudomásul vett.

A 2017. évre tervezett és megtartott programjaink (e beszámolóban ✓-val jelölve) az alábbi táblázat segítségével tekinthetők át. Benne a valamilyen ok miatt - rendszerint az előadó más feladata, aktualitás vesztés, stb. - törölt napirendek kihúzva. Helyettük tartalékainkból, esetenként valamilyen aktualitás apropóján választunk új, lehetőség szerint mindig teljes értékű programot, program elemet.

MHTT Légierő Szakosztály 2017. évben végrehajtott programja

| Tervezet időpont | Javasolt program | Felelős |
|---|--|---|
| 2017. 01. 20. (Bp és Mát- raháza) | - 2016. évi beszámoló megtárgyalása, elfogadása; ✓ - 2017-os munkaterv elkészítése és elfogadása; ✓ - A szakosztály küldötteinek megválasztása ✓ | Dr. Óvári Gyula |
| 2017. 02.17 . | - A pilóta nélküli repülés fejlődése ✓ - A minőségbiztosítás és a repülésbiztonság összefüggései ✓ | Dr. Palik Mátyás Dr. Vonnák Iván Péter |
| 2017.03.31. | MHTT küldöttgyűlés ✓ | képviselők |
| 2017. 03.24 . | - Trendek a repülőgép-fedélzeti elektronikai hadviselésben (vagy a ZLIN gyár és új repülőgépei) ✓ - Sárkányoktól a drónokig ✓ | Zord Gábor Dr. Borján József |
| 2017. 04. 06. | Repüléstudományi Konferencia 2017. Szolnok www.repulestudomany.hu → egyéni részvétel ✓ | szolnoki tagság |
| 2017. 05. 19. | - Beszámoló az MHTT küldöttgyűléséről (5'-10') ✓ - Korszerű polgári repülőgépek üzemeltetési tapasztalatai ✓ - Új eszközök, eljárások légi járművek vészelhagyására ✓ | Dr. Óvári Gyula Kövári László Dr. Óvári Gyula |
| 2017. 06. Elmaradt! | - Látogatás Szolnokon a Katonai Repülő Intézetben, a tanhangárban vagy a REPTÁR-ban ELMARADT | Dr. Palik Mátyás Dr. Óvári Gyula |
| 2017. 09. 22. | Terem hiány miatt átütemezve DEC. 15-re!!! | |
| 2017. 11. 03. | - Beszámoló a 2017. évi hazai és külföldi katonai repülőbemutatókról 1. ✓ - Tolóerővektoros kormányzás gyakorlati megvalósítása ✓ | Kelecsényi István, Kövári László |
| 2017. 11. 17. | - Repülőfedélzeti rakéták napjainkban ✓ - Beszámoló a 2017. évi hazai és külföldi katonai légi bemutatókról 2. ✓ | Dr. Szilvássy László Zord Gábor |
| 2017. 12. 15. | - Vitéz Szentnémedy Ferenc vk. ezredesnek, a Magyar Királyi Légierő egyik kevésbé ismert teoretikusának életútja a fellelt dokumentumok és fényképek tükrében (2. rész) ✓ - Merre, tovább helikopter? Fő fejlesztési irányzatok a XXI. század első harmadában ✓ | Koncz Imre Dr. Óvári Gyula |
| 2018. 01. 19. (Budapest) 2018. 01. 24. (Buják) | - Beszámoló a szakosztály 2017-as munkájáról - 2018 évi munkaterv elkészítése ✓ - Küldöttek megválasztása ✓ | Szakosztály elnök Szakosztály elnök |
| Tartalék témák | - <i>Tűzfegyverek és elhelyezésük a repülőgépeken, áttekintés a repülés története során</i> | Dr. Borján József |

| | | |
|--|---|-----------------|
| | - <i>Aerostatikus légi járművek és XXI. századi alkalmazhatóságuk</i> | Dr. Óvári Gyula |
| | - <i>Trendek a repülőgép-fedélzeti elektronikai hadviselésben</i> | Zord Gábor |
| | - <i>Korszerű légi járművek sárkányában alkalmazott kötő-elemek és beépítésük módja</i> | Koncz Imre |

✓ - végrehajtva;

Az előzőek alapján, a tervezethez képest programjaink megvalósulási aránya ebben az évben is jónak tekinthető. Ezekben, a - többségében helyből, kisebb részben vidékről érkező - résztvevők létszáma 10-30 fő között változott (Ezen továbbra is lenne mit javítanunk!).

Szolnoki tagjaink működtetik 1989 óta a **Repüléstudományi Közlemények** c. lektorált, nyílt, az MTA által 'B' besorolású tudományos folyóiratot (HU ISSN 1789-770X) melynek kereshetősége 2014. 12. 31-től: www.repulestudomany.hu. E a kiadványnak korábbi nyomtatott változatait is (HU ISSN 1789-770) digitálisan archiváltuk (az érdem Dr. Békési Bertold és Dr. Szilvássy László tagtársainké), így fellelhető ebben a formában is valamennyi szám, 29 évre visszamenőleg (minden megjelenési változathoz a szükséges ISSN-szám is hozzárendelve!). A tagságunk több mint 50 %-a rendszeresen publikál itt és más hazai, illetve külföldi szakmai folyóiratokban, konferencia kiadványokban. Az általunk évente megjelenő szakcikkek tanulmányok száma 200÷300-ra tehető (a felsőoktatásban dolgozó 20 fő, személyenként évi 2÷8 cikket, tanulmányt készít, de tagjaink közül négyen szakújságírók, értelemszerűen ők jóval többet írnak).

A Katonai Repülő Intézet 2016 óta **Repüléstudományi Szemelvények** címen - tagjaink közreműködésével - kiadott tudományos évkönyvének 2017-ben két kötete is megjelent (http://www.repulestudomany.hu/retu_elemek/kiadvanyok.html).

Úgy a konferenciáink, mint a sajtókiadványaink nyíltak és országosak, ezekben a hazai katonai és polgári repülés résztvevőinek valamennyi csoportja és területe, képviselteti magát, illetve itt publikál. Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a repülés, a légi erő lehetőleg minden alapvető és határterületén tevékenykedők, valamint a tehetséges, érdeklődő hallgatók, doktoranduszok is megszólalási, publikálási fórumot kapjanak.

3. Szakosztályunk 3 fős vezetőségének (Dr. Óvári Gyula elnök, Dr. Kavas László /Szolnok/ és Dr. Krajnc Zoltán /Budapest/ titkárok) három éves mandátuma - az MHTT működési szabályzatának megfelelően - 2015 év végén lejárt, amit 2016 januárjában a tagság további három évre, 2019-ig egyhangúlag megújított. Korábbi elképzelésünknek megfelelően tagságunk úgy döntött, hogy 2018-tól egy **alelnöki** pozíciót is létrehozunk a munka, illetve vezetés folyamatosságának és szervezés rugalmasságának javítására. E posztra - a 2018. 01. 19. és 24-i szakosztály rendezvényeinken - egyhangúlag

Dr. Hegedüs Ernő

lett megválasztva.

4. A szakosztály 2018. évi munkatervének összeállítása az előző évvel megegyező rendezőelvek alapján, a tagság igényeinek felmérését követően, illetve a 2017. évben elmaradt, de még/már aktuális témák beépítésével történt. Rendezvényeinket - a két nyári hónap kivételével – havonta tartjuk. Igény és szükség esetén az előre tervezett programok, - eddigi gyakorlatunknak megfelelően - időben fel-, tartalmukban kicserélődhetnek.

MHTT Légierő Szakosztály programterve 2018. évre

| Tervezet időpont | Javasolt program | Felelős |
|---|--|--|
| 2018. 01. 19. (Budapest) 2018. 01. 24. (Buják) | - Beszámoló a szakosztály 2017-as munkájáról - 2018 évi munkaterv elkészítése - Küldöttek megválasztása | Dr. Óvári Gyula |
| 2016. 02.23 . | - Légideszant és légi szállítású csapatok haditechnikai eszközei - „Fahéjak” fából készült héjszerkezetek 1910-1945-ig | Dr. Hegedüs Ernő Dr. Borján József |
| 2016.03.30. | - F-35 mint rendszerelem a harcászati légierőben - Mi24 helikopter a XXI század harcterein | Kelecsényi István Felkért előadó |
| 2017.04. 12. | Repüléstudományi Konferencia 2018. Szolnok www.repulestudomany.hu → egyéni részvétel | szolnoki tagság |
| 2018.05.11. | - Beszámoló a 2018. évi küldöttgyűlésről (5') - Perspektívikus katonai teherszállító repülőgép a Honvédség számára - Villamos hajtások és működtetések fejlődése a repülésben | Dr. Óvári Gyula Kövári László Dr. Makkay Imre |
| 2017.06. később pontosítva | - Látogatás Szolnokon a Katonai Repülő Intézetben, a tanhangárban és/vagy a REPTÁR-ban | Dr. Palik Mátyás Dr. Óvári Gyula |
| 2018.09.28. | - Az alternatív tüzelőanyagok bevezetésének gyakorlati kérdései a katonai repülőeszközök esetében - Az orosz hadsereg „tudományos” századai | Dr. Kavas László Dr. Dunai Pál |
| 2018.10.26. | - Változások a felsőfokú repülőszakember képzésben új "Állami légiközlekedési szak" az NKE-en; - A felsőfokú repülőműszaki képzés jelene | Dr. Palik Mátyás Dr. Óvári Gyula |
| 2018.11.23 | - A Zrínyi 2026 Haderő Fejlesztési Program légierőt érintő vonatkozásai - Nemzetközi légi bemutatók 2018 | Felkért előadó Zord G, Kövári L., Kelecsényi I |
| 2018.12.14. | - A légi tűzoltás fejlesztése egy magyar H2020 projekt alapján: I4F technológia - 100 éves a RAF | Dr. Restás Ágoston Kelecsényi István |
| 2019.01.18. | - Beszámoló a szakosztály 2018-as munkájáról - 2019 évi munkaterv elkészítése - Küldöttek megválasztása | Dr. Óvári Gyula Dr. Hegedüs Ernő |
| <i>Tartalék témák</i> | - <i>Frissian Flag hadgyakorlat</i> - <i>Katonai repülőterek kettős felhasználása (pl Kmét)</i> - <i>Aerostatikus légijárművek és XXI. századi alkalmazhatóságuk</i> - <i>JAS39C/D modernizálási lehetőségek</i> - <i>Légijárművek kompozit szerkezeteinek javítási módjai</i> | <i>Kelecsényi István</i> <i>Dr. Keszthelyi Gyula</i> <i>Dr. Óvári Gyula</i> <i>Kelecsényi István</i> <i>Koncz Imre</i> |

A szakosztályunk a "**Repüléstudományi Konferencia 2018. Szolnok**" rendezvényét **felajánljuk az MHTT egyik központi rendezvényének**).

Szakosztályunk tagjai közül a "*Mindenki hadtudománya szabadegyetem*" 2017/18 keretében Dr. Koller Józsefet (Honvéd Kulturális Központ, Stefánia-palota), (Gajdos Máté) a "*Ludovika Szabadegyetemen*", további egy fő (Szabó József) a "*Hadtudomány mindenkinek*" (Köbányán) tartott felkérésre előadást.

5. A „Mindenki hadtudománya szabadegyetem” 2018/2019. évi programjában, a Légierő Szakosztály tagjai - igény esetén - az alábbi előadások megtartását vállalják:

| | Javasolt téma | Előadó |
|----|--|--|
| 1. | Légideszant és légi szállítású csapatok haditechnikai eszközei | Dr. Hegedüs Ernő a Haditechnika c. folyóirat szerkesztője |
| 2. | Pilóta nélküli légijármű rendszerek alkalmazása az erők védelmi rendszerében | Dr. Szabolcsi Róbert e. tanár (Óbudai Egyetem) |
| 3. | Trendek a repülőgép-fedélzeti elektronikai hadviselésben | Zord Gábor László külpolitikai és repülési újságíró (Magyar Nemzet) |
| 4. | Tűzoltás a levegőből, repülőgépek és drónok alkalmazhatósága | Dr. Restás Ágoston tűzoltó alezredes (katonai repülőgépvezető) tanszékvezető e. docens (NKE) |
| 5. | Repülőgépek korszerű fedélzeti fegyverzete | Dr. Szilvássy László okl. mk. alez. tanszékvezető egyetemi docens(NKE) |
| 6. | - A polgári és katonai repülésirányítás azonos és eltérő sajátosságai és a koalíciós repülésirányítás sajátosságai NATO hadműveleti területen (Kabulban) | Dr. Palik Mátyás ezredes, NKE Katonai Repülő Intézet igazgató Vass Tímea őrnagy, tanársegéd (NKE) |
| 7. | Az állami repülések céljára szolgáló pilóta nélküli légijárművek repülése | Halászné dr. Tóth Alexandra ezredes, HM állami légügyi főosztályvez. |
| 8. | Űrrepülőgépek és űrállomások katonai és polgári alkalmazása | Dr. Óvári Gyula e. tanár (NKE) |

Megjegyzés: Egyeztetést követően a listákban nem szereplő más, a repüléshez, űrhajózáshoz kapcsolódó témakörök is számításba vehetők.

A "Hadtudomány mindenkinek" előadássorozat tavaszi félévében (Kőbánya) két tagtársunk Tömböl László és Szabó József négy előadása van tervezve.


6. Javaslatok elismerésekre: A szakosztály ebben az évben tagtársaink közül Kelecsényi Istvánt évtizedes, kiemelkedő tudományos ismeretterjesztő szak-újságírói és lapszerkesztői, valamint Dr. Palik Mátyást és Kocsis Lászlót kimagasló tudományszervezői tevékenységéért javasolja az MHTT elismerésére.

7. Az MHTT 2017. márciusi küldöttgyűlésen a Légierő Szakosztályt képviselik:

| Az MHTT küldöttgyűlés megválasztott részvevői | | |
|--|---|--|
| N^o | Név | E-mail elérhetőség |
| 1. | <i>Tömböl László (hivatalból delegálva)</i> | <i>MHTT elnök</i> |
| 2. | <i>Krajnc Zoltán Dr. (hivatalból delegálva)</i> | <i>Etikai Bizottság tag, krajnc.zoltan@uni-nke.hu</i> |
| 3. | <i>Dr. Szabó József (hivatalból delegálva)</i> | <i>örökös tag</i> |
| 4. | <i>Óvári Gyula Dr. (hivatalból delegálva)</i> | <i>Szakosztály elnök, ovari.gyula@gmail.com</i> |
| 5. | Farkas Gábor | farkasg49@gmail.com |
| 6. | Borján József Dr. | jborjan@gmail.com |
| 7. | Hegedüs Ernő Dr. | hegeduserno@freemail.hu |
| 8. | Vonnák Iván Péter Dr. | vonivpeter@gmail.com |
| 9. | Kocsis László | colkola@gmail.com |
| 10. | Kővári László | stonefort00@gmail.com |

Tisztelettel:

Budapest, 2018. 01. 28.


Dr. Óvári Gyula
szakosztály elnök